

Savivaldybių žinios



LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 6 (675)

2014 m. vasario 22 d.
Kaina 2,25 Lt
Išeina šeštadieniais

Paskelbtos aktyviausiai atnaujinimo srityje dirbusios savivaldybės

Daugiabučių namų atnaujinimo darbuose pasižymėjusioms savivaldybėms „darbštuolėms“ pirmą kartą įteikti Aplinkos ministerijos apdovanojimai ir padėkos

4 p.



Pagrindinį apdovanojimą aplinkos ministras Valentinas Mazuronis ir viceministrė Daiva Matonienė įteikė Palangos merui Šarūnui Vaitkui (nuotr. centre). Palangos miesto savivaldybė paskelbta „Metų proveržiu“ už iniciatyvą ir pasiektus rezultatus didinant savo miesto daugiabučių namų energinį efektyvumą

Romo Gurklio nuotr.

Savivaldybės raiko metų pyragą

Šiais metais planuojamos didesnės savivaldybių biudžetų pajamos ne tik leis teikti žmonėms daugiau paslaugų, bet ir žadina didesnių investicijų lūkesčius

5 p.

Atkurtas dvaras skleis žinią apie valstybės kūrėją

Lietuvos piliečių dovana Prezidentui Antanui Smetonai –

dvaras Ukmergės rajono Užugirio kaime – prikeltas naujam gyvenimui

14–15 p.

Valstybės atkūrimo dienos minėjimas savivaldybėse

Vasario 16-oji savivaldybėse minėta ir tradiciškai, ir originaliai: tiesti šviesos takai, rašyti linkėjimai Lietuvai, rengtos įvairios varžybos, „Aukšinėmis gilėmis“, simboliniais „Aitvarais“ ir Garbės piliečio vardais apdovanoti labiausiai nusipelnusieji

16 p.



PASKELBTOS AKTYVIAUSIAI ATNAUJINIMO SRITYJE DIRBUSIOS SAVIVALDYBĖS

Olga Vážnevičienė



Savivaldybių rezultatus daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) procese vertino ir apdovanojimus inicijavo Aplinkos ministerija kartu su Būsto energijos taupymo agentūra

Vasario 13 d. įteikti apdovanojimai savivaldybėms, kurios pastaraisiais metais aktyviausiai dalyvavo daugiabučių namų modernizacijos procese. Tradicija kasmet skelbti šioje srityje pažangiausias savivaldybes pradėta pirmą kartą vykusiame apžvalginiame metų atnaujinimo renginyje.

Pagrindinį atnaujinimo apdovanojimą aplinkos ministras Valentinas Mazuronis įteikė Palangos merui Šarūnui Vaitkui. Palangos miesto savivaldybė paskelbta „Metų proveržiu“ už iniciatyvą ir pasiektus rezultatus didinant savo miesto daugiabučių namų energinį efektyvumą.

„Palanga pastaraisiais metais parodė ypatingą aktyvumą ir galėtų būti pavyzdžiu daugeliui savivaldybių. Apie 15 tūkst. gyventojų turinčiame mieste jau šiemet turėtų būti renovuota 16 daugiabučių, kitąmet – dar 58. Tai miestas, kuris, mūsų vertinimu, aktyviai rūpinasi, kad gyventojų daugiabučiai būtų energiškai efektyvūs“, – sakė V. Mazuronis.

Apdovanojimai įteikti dar devynioms šalies savivaldybėms. Ignalinos rajono savivaldybė įvertinta už „Energizacijos“ projektą, Mažeikių rajono savivaldybė paskelbta „Metų darbštuole“. Kauno miesto savivaldybei įteiktas „Metų iniciatyvos“ apdovanojimas už nestandartinius klausimus ir pasiūlymus. „Metų spartuolėmis“ paskelbtos Anykščių ir Molėtų rajonų savivaldybės. Marijampolės, Kelmės ir Švenčionių rajonų savivaldybės įvertintos kaip „Metų aktyviausios“ už pasiektą didžiausią pažangą atnaujinimo srityje.

Visagino miesto savivaldybei ir jos meri Daliai Štraupaitei įteiktas metų linkėjimas įsitraukti į daugiabučių namų atnaujinimo programą



Jonavos rajono savivaldybė išskirta už kvartalų atnaujinimo skatinimą.

Trylikai Lietuvos savivaldybių už pasiektą pažangą daugiabučių namų atnaujinimo procese įteikti aplinkos ministro padėkos raštai. Tai Panevėžio, Druskininkų miestų, Šiaulių, Šakių, Varėnos, Plungės, Raseinių, Ukmergės, Panevėžio, Utenos, Biržų, Šilalės ir Radviliškio rajonų savivaldybės.



Jonavos rajono meras Mindaugas Sinkevičius įsmeigė sėkmės vėliavėlę į Lietuvos renovacijos žemėlapi. Rajono savivaldybė išskirta už kvartalų atnaujinimo skatinimą

Visagino miesto savivaldybei įteiktas metų linkėjimas įsitraukti į daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą, kurioje šiuo metu jau dalyvauja 56 šalies savivaldybės.

Pirmą kartą organizuojamo apžvalginio metinio renginio tikslas – suburti savivaldybių vadovus, įvertinti ir plačiau visuomenei pristatyti jų darbus atnaujinant (modernizuojant) daugiabučius namus. Šiuo renginiu tikimasi sukurti tradiciją kasmet pagerbti energiškai efektyviausias savivaldybes.

„Savivaldybių vaidmuo renovacijos procese yra labai svarbus, todėl tos savivaldybės, kurios ypač aktyviai dirba, kad gyventume energiškai efektyvesniuose namuose, turi būti įvertintos“, – taip apie apdovanojimus kalbėjo aplinkos ministras.

Savivaldybių rezultatus daugiabučių atnaujinimo (modernizavimo) procese vertino ir apdovanojimus inicijavo Aplinkos ministerija kartu su Būsto energijos taupymo agentūra.

PATVIRTINTAS KAUNO BIUDŽETAS

Arnoldas Bukelis

Kauno miesto taryba patvirtino 2014 metų savivaldybės biudžetą. Planuojama, kad šių metų biudžeto pajamos sieks 733,74 mln. Lt, o asignavimai su skolintomis lėšomis – 793,80 mln. Lt.

Planuojama, kad Kauno miesto savivaldybės pajamos iš gyventojų pajamų mokesčio, turto mokesčių, nuomos pajamų ir kitų mokesčių bei pajamų 2014 m. sieks 451,9 mln. Lt ir bus 69,6 mln. Lt didesnės, palyginti su 2013 metais. Pajamos iš tikslinių dotacijų sieks kiek daugiau nei 234 mln. Lt.

„Mūsų ekonomika šiek tiek atsigauja, ir tai matyti pažvelgus, tarkime, į bankrutuojančių įmonių skaičių. 2009 m. Kauno mieste įvyko 281 įmonės bankrotai, o pernai – 171 bankrotas. 2014 metų savivaldybės biudžeto asignavimai bus skiriami svarbiausioms miesto bendruomenės reikmėms tenkinti“, – sakė Kauno miesto savivaldybės Finansų skyriaus vedėjas Algimantas Laucius.

Pasak A. Lauciaus, švietimui, kaip pirmenybinei šakai, tenka didžiausia asignavimų dalis – 413,41 mln. Lt, arba 56,3 proc. nuo bendros biudžeto apimties. Palyginti su 2013 metais, švietimui numatytos lėšos yra 0,7 proc. didesnės. Socialinei apsaugai šiais metais taip pat bus skiriama daug dėmesio: nuo bendros biudžeto apimties jai atiteks 16,9 proc. asignavimų, t. y. 8,6 proc. daugiau, palyginti su 2013 m. patvirtintu planu.

PASIRENGIMAS NAUJAI ES PERSPEKTYVAI

„Šių metų biudžete nemažai dėmesio skirta investiciniams projektams, jų parengimui. Netrukus prasidės nauja, 2014–2020 metų ES finansinė perspektyva. Šių metų biudžete numatytos lėšos pasiruošimui – techniniams projektams ir galimybių studijoms rengti – per artimiausius metus į Kauną pritrauks daugiau nei 100 mln. Lt investicijų“, – pabrėžė Kauno meras Andrius Kupčinskas.

Pasak mero, padidėjus savivaldybės skolinimosi limitui, papildomos lėšos bus skirtos miestui svarbiems projektams: Panemunės tilto statybai, Karinių oro pajėgų gelbėjimo ir paieškos posto perkėlimui, Savanorių pr. įkalmės ir K. Petrausko gatvės rekonstrukcijai. A. Kupčinsko teigimu, taip pat labai svarbu, kad operatyviai ir veiksmingai būtų surenkamas Gyventojų pajamų mokestis, kuris yra vienas pagrindinių savivaldybės pajamų šaltinių.

„Neseniai teko dalyvauti Lietuvos savivaldybių asociacijos posėdyje, ir visos savivaldybės sutarė, kad didžiausi priekaištai tenka Valstybinei mokesčių inspekcijai dėl nesurenkamų akcizų ir kitų mokesčių. Kaunas už praėjusius metus negavo 25 mln. Lt gyventojų pajamų mokesčio, kuris turėjo pasiekti miestą“, – pabrėžė meras.

ATSIŽVELGĖ Į GYVENTOJŲ NUOMONĘ

„Atsižvelgę į gyventojų apklausos rezultatus šįmet numatėme didesnę sumą įvažoms į daugiabučių namų kiemus tvarkyti. Taip pat tęsime sporto aikštelių įrengimą prie ugdymo įstaigų. „Vilijos“, „Girstučio“ baseinai taip pat sulauks atitinkamo dėmesio, kaip ir sveikatos įstaigos, kurių atnaujinimui ir remontui numatytos lėšos“, – kalbėjo Kauno miesto tarybos Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkė Edita Gudišauskienė.

Socialdemokratų frakcijos atstovai teigė iš esmės pritariantys biudžetui, kuriam nagrinėti visi norintys turėjo pakankamai laiko – daugiau nei du mėnesius. „Biudžetas galėtų būti geresnis, tačiau tai ne guminis kamuolys, kurį galima išpūsti ar sumažinti“, – sakė socialdemokratų frakcijos seniūnas Valys Venslovas.

BŪTINA ATSIŽVELGTI Į REALIAS GALIMYBES

„Šįmet Kauno mieste bus teikiama daugiau paslaugų biudžetinėse įstaigose, pavyzdžiui, Neįgalaus jaunimo centre, Panemunės senelių namuose. Šiose vietose bus teikiama socialinė pagalba, kuriami dienos centrai“, – pažymėjo Kauno miesto tarybos Socialinių, sveikatos ir šeimos reikalų komiteto pirmininkė Loreta Kudarienė.

„Dirbame pagal galimybes. Mes nesame kažkokia išskirtinė savivaldybė Lietuvoje. Reikia realiai žiūrėti į galimybes, miesto siekiamą rezultatą. Per šiuos metus pradėsime ne vieną svarbų miestui projektą“, – teigė Tėvynės sąjungos–Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūnas Vygantas Gudėnas.

„Šių metų biudžetas yra pasirengimas naujai ES perspektyvai. Numatome nemažai finansinių priemonių, kurios padės per artimiausius metus į Kauną ateiti didelėms investicijoms“, – sakė Kauno miesto tarybos narys Marijus Panceris.

APIE PATOBULINTĄ 2014 METŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ FINANSINIŲ RODIKLIŲ PATVIRTINIMO ĮSTATYMĄ

2014 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintos savivaldybių biudžetų pajamos bus didesnės nei 2013 m. 401,681 mln. Lt, arba 6,1 proc.

2014 m. savivaldybių biudžetams savarankiškosios funkcijos atlikti bus skiriama 67,78 proc. gyventojų pajamų mokesčio (GPM) įplaukų (LSA taryba prašė 70,60 proc., t. y. prašė neatimti į valstybės biudžeto pajamas viso dėl ekonomikos augimo atsirandančio prognozuojamo GPM įplaukų prieaugio). Gyventojų pajamų mokesčio dalis, tenkanti savivaldybių biudžetams, padidinta 2014 metams dėl kelių priežasčių: pirmiausia dėl to, kad socialinės pašalpos bus išmokamos 2014 m. ne iš specialių tikslinių dotacijų, jų skyrimas tapo savarankiška savivaldybių funkcija (tam skiriant 575,4 mln. Lt); dėl Konstitucinio Teismo nutarimo grąžinti į prieškrizinį lygį valstybės tarnautojų (valstybės tarnautojams atlyginimai atkuriami penkiolikai mėnesių su delspinigiais), politikų ir sutartininkų pareiginių algų

koeficientus, priedus už kvalifikacines kategorijas (36,3 mln. Lt); mažinama dėl visuomenės sveikatos priežiūros funkcijos perkėlimo iš savarankiškujų funkcijų – jos bus finansuojamos specialia tiksline dotacija (14,5 mln. Lt).

Atsižvelgta į tokius LSA prašymus: lėšų mokinio krepšeliui 2014 m. planuojama iš esmės tiek pat, kiek 2013 m., nors ir buvo numatomas mokinių skaičiaus sumažėjimas nuo 2013 m. rugsėjo 1 d. (paliko savivaldybėms apie 60 mln. Lt specialių tikslinių dotacijų iš valstybės biudžeto); atsisakyta atsiskaitymo tarp savivaldybių už migruojančius mokinius reglamentavimo; metinis savivaldybės gryojo skolinimosi limitas 2014 m. nustatytas ne 10 proc., o 15 proc., kaip prašė LSA.

2014 m. savivaldybių biudžetų pajamos sudarys 6,96716 mlrd. Lt ir bus didesnės nei 2013 m. 401,681 mln. Lt, arba 6,1 proc. (remiantis 2013-12-30 įsigaliojusiu 2014 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu).

Rimantas Čapas, LSA patarėjas savivaldybių finansų ir ekonomikos klausimais

PAMARIO KRAŠTO SAVIVALDYBIŲ NAUJIENOS



ŠILUTĖ

VARDAS „MAŽOJI LIETUVA“ – YRA IR BUS

1997 m. Valstybinė lietuvių kalbos komisija patvirtino Lietuvos vietovardžių sąrašą, kuriame yra Aukštaitija, Dzūkija, Suvalkija, Žemaitija, išskyrus Mažąją Lietuvą. Daug diskusijų Šilutės krašto bendruomenėse kilo praėjusiais metais, kai Valstybinė lietuvių kalbos komisija paskelbė, kad pavadinimas „Mažoji Lietuva“ nevertotinas kaip dabartinės Lietuvos Respublikos dalies pavadinimas – tik kaip istorinis vietovardis, kuris į nutarimu tvirtinamą sąrašą nepateko.

Šilutės kraštotyros draugija surengė susitikimą, kuriame įvairių organizacijų atstovai pareiškė savo nuomonę šiuo prieštaringu klausimu, kurį sprendžiant didelį darbą atliko Šilutės kultūros ir pramogų centro direktorė, aktyvi Šilutės kraštotyros draugijos narė Jūratė Pancerova. Ji su bendraminčiais organizavo konferenciją, rengė susitikimus, dalyvavo posėdžiuose, bendradarbiavo su žiniasklaida. Sprendžiant šią problemą mus palaikė kraštiečiai, Lietuvos mokslų akademijos mokslininkai, dvasininkai, savivaldybės politikai ir kiti. Laukta žinia atėjo sausio 30 d., kai Valstybinė lietuvių kalbos komisija prie Seimo nutarė įrašyti į Lietuvos vietovardžių sąrašą Mažąją Lietuvą (istor. sr., teritorija tarp Priegliaus ir Nemuno žemupių; Lietuvos etnogr. reg.).

Šilutiškiai dėkingi profesoriumi Domui Kaunui ir Lietuvos mokslų akademijos Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriui už tvirtą poziciją ir palaikymą. Būtent jie nedviprasmiškai palaikė, kad Lietuvos vietovardžių sąrašas būtų papildytas pavadinimu „Mažoji Lietuva“ ir jo vartojimas būtų įteisintas. Dabar vis mažiau dviprasmybių lieka interpretuoti ir manipuluoti, skaidyti. Tokie išbandymai sutelkia vardan savo krašto istorijos, tapatumo išsaugojimo. Svarbus šis nutarimas ir ateities planams, mat 2015 metai paskelbti Etnografinių regionų metais.

NERINGA

SEIME ĮKURTA MIESTO BIČIULIŲ GRUPĖ

Neringos meras Darius Jasaitis gražios sukakties proga pasveikino kurorte viešintį Seimo narį, Neringos miesto bičiulį

parlamentinės grupės iniciatorių Arvydą Mockų. Savivaldybėje susitikimo metu aptarti šiuo metu Neringai ir jos bendruomenei aktualiausi klausimai ir parlamentinės grupės veikla. Vos prieš kelias savaites įkurta grupė šiandien vienija jau septyniolika parlamentarų. Ir, kaip pažymi A. Mockus, šis skaičius nėra galutinis.

„Apie tokios grupės inicijavimą buvo galvojama ne vienus metus. Idėja auginta ir prieš tai buvusių merų. Tikiuosi, kad ši grupė suteiks progą Seimo nariams geriau įsigilinti į neringiškiems aktualius klausimus ir prisijungti prie Neringos vardo garsinimo“, – kalbėjo meras, prisidėjęs prie šio sambūrio atsiradimo. Neringos miesto bičiulių parlamentinės grupės pirmininkas – socialdemokratas A. Mockus, jo pavaduotojas – opozicinio Liberalų sąjūdžio vadovas Eligijus Masiulis. „Sieksime įsigilinti į problemas. Neringa ir Kuršių nerija išskirtinės savo gamta, kraštovaizdžiu. Tam, kad būtų tinkamai išnaudotos visos šio krašto galimybės, gamtosauga turi būti derinama su kurorto plėtra taip, kad čia gerai jaustųsi tiek gyventojas, tiek svečias“, – teigė A. Mockus.

KLAIPĖDA

ĮGYVENDINAMA CENTRALIZUOTA BIUDŽETINIŲ ĮSTAIGŲ APSKAITA

Nuo sausio pradžios Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje pradėjo veikti naujas struktūrinis padalinys – Biudžetinių įstaigų centralizuotos apskaitos skyrius (BJCAS). Pagrindiniai skyriaus veiklos tikslai – centralizuotai organizuoti biudžetinių įstaigų turto, įsipareigojimų, finansavimo, pajamų ir sąnaudų buhalterinės apskaitos tvarkymą. Skyrius užtikrins, kad būtų tinkamai laikomasi viešojo sektoriaus subjektų buhalterinę apskaitą, vidaus kontrolę, finansinę atskaitomybę reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, ir vykdys veiksmus, užtikrinančius išankstinę ir einamąją kontrolę. Darbo krūvis skyriaus darbuotojams paskirstytas vadovaujantis ekspertų rekomendacijomis dėl administracijos organizacinės struktūros ir veiklos funkcijų pertvarkymo, veiklos procesų ir kontrolės priemonių gerinimo ir pagal biudžetinių įstaigų pateiktus rodiklius.

Pasak savivaldybės Finansų ir turto departamento direktorės Aldonos Špučienės, jau pirmąjį centralizuotos buhalterijos darbo mėnesį pastebėta ir nelabai gerų dalykų, pavyzdžiui, kai kuriose mokyklose veikia pailgintos dienos grupės, nors ten yra per mažai mokinių. „Perpus sumažėjo apskaitos lėšų poreikis, atsirado viešumas, ko savivaldybė nematė ir ko buvo siekiama. Viešumas neleis neveiksmingai naudoti biudžeto lėšų, o šiam viešumui beveik dvejus metus gana aktyviai priešinosi daugelio biudžetinių įstaigų vadovai. Būdavo įprasta, kad realią padėtį žinojo tik direktorius ir buhalteris. O dabar, turėdami centralizuotą buhalteriją, mes matome viską. Esu įsitikinusi, kad kai kurie šiuo metu esantys apskaitos nesklandumai bus išspręsti per pirmąjį šių metų ketvirtį“, – sakė A. Špučienė.

KLAIPĖDOS r.

SVEIKINIMAI PROFESINĖS SUKAKTIES PROGA

Sunku įsivaizduoti, kaip šiais laikais reikėtų išsiversti be kompiuterio, tačiau 50 metų Klaipėdos rajono savivaldybėje dirbanti gargždė Birutė Liutkienė (**nuotr. centre**) pamena, kai kabinete nebūdavo net telefonų. Jubiliejinės profesinės sukakties proga šiltai žodžiais savivaldybės darbuotoją sveikino ir bendradarbiai, ir rajono vadovai. Bendrojo skyriaus vyresniajai specialistei meras Vaclovas Dačkauskas, mero pavaduotojai Kęstutis Cirtautas ir Rūta Cirtautaitė, administracijos direktorius Česlovas Banevičius ir direktoriaus pavaduotoja Ligita Liutkienė įteikė gėlių puokštę, padėkos raštą už ilgametį ir nuoširdų darbą, linkėjo sveikatos.



Birutei teko padirbėti net keliuose skyriuose – Finansų, Švietimo ir Bendrajame, kuriame iki šiol dirba vyresniąja specialiste. Tik šiandien darbo sąlygos visiškai kitokios negu prieš 50 metų: „Dabar būtų ištis keista, jeigu savivaldybės darbuotojai laiškus adresatams išnešiotų patys, o ne siųstų paštu. Anuomet pašto paslaugomis galėjome naudotis tik siųsdami laiškus į kitus miestus. Prisimenu, kai kabinete įvedė telefoną, net krūptelėjau jam suskambėjus. Atsiradus vidiniam telefono ryšiui tarp kabinetų taip pat negalėjome atsistebėti technikos naujovėmis“, – atvirauja ilgametė savivaldybės darbuotoja. Pradėjusi spausdinti paprastą mechaninę mašinėlę, dabar ji puikiai dirba kompiuteriu įvairiomis programomis – spausdina protokolus, registruoja sutartis, padeda parengti medžiagą tarybos posėdžiams, tvarko archyvą, atlieka kitus darbus. „Didelę darbo patirtį turinti darbuotoja yra kruopšti, pareiginga, domisi naujovėmis, atsakingai atlieka jai pavestas užduotis, neskaičiuodama darbo valandų. Su bendradarbiais bendrauja atvirai, tiesiai pasako savo nuomonę“, – sakė tiesioginė Birutės vadovė, Bendrojo skyriaus vedėja Aldona Šėmienė, pabrėždama, kad tai išskirtinė proga – ne kiekvienas geba tiek daug metų dirbti viename darbe.

PALANGA

PRASIDĖJO APLINKKELIO TIESIMO DARBAI

Palangoje netrukus prasidės aplinkkelio tiesimo darbai. Naujuoju keliu, aplenkdami kurortą, automobiliai į Palangos oro uostą, Šventąją ar Latviją vykti galės jau 2015 m. gegužę.

Palangos aplinkkelis bus tiesiamas pagal Lietuvos automobilių kelių direkcijos įgyvendinamą „Palangos aplinkkelio tiesimo ir eksploatacinės priežiūros vykdymo projektą“. Tai pirmasis šalyje transporto infrastruktūros projektas, įgyvendinamas viešosios ir privačios partnerystės būdu. Šio projekto vertė – beveik 125 mln. Lt. Jį planuojama įgyvendinti privataus kapitalo lėšomis iki 2015 m. gegužės, dar 23 metus verslininkai aplinkkelį prižiūrės savo lėšomis. UAB „Palangos aplinkkelis“ direktorius Vitoldas Sapožnikovas pabrėžė, kad miško darbai teritorijoje, per kurią eis naujasis aplinkkelis, jau pradėti, o žemės darbai bus pradėti iš karto, kai tik leis oro sąlygos – išeis įšalas.

KRETINGA

SEIMO PIRMININKĖS VIZITAS

Seimo Pirmininkė Loretą Graužinienę vasario 12 d. rajono savivaldybėje susitiko su Kretingos rajono meru Juozu Mažeika, savivaldybės administracijos skyrių vedėjais ir seniūnais. Seimo Pirmininkė atlydėjo LR Seimo vicepirmininkas Vydas Gedvilas ir Seimo narys Kęstutis Daukšys.

Susitikime susirinkusieji nagrinėjo padėtį Lietuvoje, ypač Kretingos rajone. L. Graužinienė džiaugėsi, kad Kretingoje gyvena aktyvi bendruomenė. Kalbėta apie viešosios bibliotekos statybą, sporto kompleksą, daugiabučių namų atnaujinimą, taip pat apie rajono savivaldybės 2014 metų biudžetą. Domėtasi ir gyvulininkystės programa, o jai rajone skiriama daug dėmesio, taip pat stengiamasi atgaivinti žemės ūkį. Kalbėta apie finansavimą žemės ūkio specialisto profesijai įgyti, kad Lietuvoje atsirastų daugiau kvalifikuotų šios srities specialistų. Didžiausią diskusiją kėlė mokinio krepšelis. L. Graužinienė pažymėjo, kad šiemet pirmą kartą nebuvo sumažintas mokinio krepšelis dėl mokinių skaičiaus mažėjimo, todėl šalyje buvo išsaugota nemažai kaimo mokyklų. Vyriausybė sudėliojo prioritetus dėl mokinio krepšelio, taip pat dėl nusavintų pensijų grąžinimo. L. Graužinienė atkreipė dėmesį į minimalaus atlyginimo didinimą – numatoma jį didinti po truputį, kol pasieks pusantro tūkstančio litų. Jau du kartus dėl to rinkosi LR trišalė taryba. Seimo vicepirmininkas Vydas Gedvilas minėjo, kad 2015 m. numatyta 4 proc. didinti mokytojų atlyginimus. Taip pat šiuo metu tikrinami rodikliai dėl euro įvedimo.

Seimo Pirmininkė domėjosi ir socialinių pašalpų mokėjimu. Meras J. Mažeika patikino, kad šių metų sausio 1 d. sudarytos seniūnijos, kurios nagrinės socialinių pašalpų gavėjų padėtį. Socialinės paramos skyrius rengia šį projektą tam, kad pašalpa pasiektų asmenį, kuriam tikrai jos reikia.

Susitikimo pabaigoje L. Graužinienė tikino, kad įvykdys savo pažadus ir jau kitąmet savivaldybių merai bus renkami tiesiogiai, pensijos pensininkams bus grąžintos, taip pat planuojama mažinti Vyriausybės ir valstybės tarnautojų skaičių.

Kretingoje L. Graužinienė apžiūrėjo Viešpaties Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai bažnyčią, susitiko su parapijos broliu klebonu Antanu Blužu, lankėsi M. Daujoto pagrindinės mokyklos Rūdaičių pradinio ugdymo skyriuje, Kretingos rajono savivaldybės M. Valančiaus viešojoje bibliotekoje, VŠĮ Kretingos ligoninėje.

Parengta pagal savivaldybių viešųjų ryšių atstovų pranešimus

ATKURTAS DVARAS SKLEIS ŽINIĄ APIE VALSTYBĖS KŪRĖJĄ

Jurgis Ambrazas



Prie dvaro rūmų Lietuvos Respublikos Prezidentė D. Grybauskaitė, Ukmergės rajono meras V. Paknys, rajono tarybos nariai, moksleiviai, vietos žmonės, A. Smetonos giminaičiai ir kiti

Vasario 16-osios iškilmės Ukmergės savivaldybėje šįmet buvo ypatingos. Lietuvos valstybės atkūrimo dienos išvakarėse Užugiryje, netoli Antano Smetonos gimtinės, buvo atidarytas restauruotas dvaras, kuris kažkada priklausė pirmajam ir paskutiniajam tarpukario Lietuvos prezidentui.

PRISIKĖLĖ IŠ UŽMARŠTIES

Vasario 14-ąją Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė ir Ukmergės r. savivaldybės meras Vydas Paknys perkirpo simbolinę juostelę, stebint susirinkusiems vietos žmonėms, atvykusiems istorikams, kultūros paveldo specialistams, politikams, žurnalistams, A. Smetonos giminaičiams.

Šalies vadovė apžiūrėjo kultūros ir švietimo reikmėms pritaikytą dvaro pastatą. Trumpoje kalboje susirinkusiems Prezidentė dalijosi įspūdziais apie pirmąjį jos apsilankymą čia prieš trejus metus. Pasak D. Grybauskaitės, tada viskas buvo apgriuvę – patalpos vietomis be grindų, kiauri langai.

Dvaro atstatymas kainavęs per 6 mln. litų – daugiausia tai Europos Sąjungos paramos lėšos (Ukmergės savivaldybė prisidėjo maždaug vienu milijonu). Rekonstrukcijos darbus vykdė konkursą laimėjusi UAB „Struktūra“.

Per dvejus metus atstatyti pagrindiniai dvaro rūmai ir ūkinis pastatas – buvusio kumetyno

karvidė. Dvare įrengtas A. Smetonos muziejus, konferencijų salė, atkurti prezidento, jo žmonos, jos sesers, vaikų ir A. Smetonos asmens sargybinio kambariai.

Dvaras ir žemės valda – tai Lietuvos piliečių dovana Prezidentui A. Smetonai jo šešiasdešimtmečio proga. Rengiantis 1934-ųjų jubiliejui organizacinis komitetas išleido 5 litų vertės Prezidento dovanos ženklą, kurį pirkto norintieji prisidėti prie dovanos. Už surinktus pinigus buvo nupirkta 80 ha žemės netoli Prezidento gimtinės Užulėnyje. Valda pavadinta Užugirio kiemu.

Žemė pirka iš kunigaikščio Konstantino Radvilos, vietos parapijos, naujakurių. 25 ha miško šiose vietose A. Smetona buvo gavęs kaip Nepriklausomybės Akto signataras. Dvaro rūmus suprojektavo Feliksas Vizbaras, Prezidentas juos pasistatė iš santaupų.

Dvaras tapo pavyzdiniu ūkiu, jame auginti gyvuliai. A. Smetona ten vie-



Ukmergės rajono meras V. Paknys sveikino konferencijos dalyvius

šėdavo nedažnai, nes neturėdavo tam laiko. Šalies vadovas ketino dvarą testamentu palikti valstybei – su tikslu įkurti žemės ūkio mokyklą.

Okupavus Lietuvą dvaras buvo nacionalizuotas. Jame pakaitom veikė vaikų sanatorija, psichoneurologinės gydymo įstaigos. Pastaruosius dvidešimt metų dvaras buvo apleistas, stovėjo tuščias.

Dvaro rūmai dabar perduoti Ukmergės kraštotyros muziejui, kuris vykdys čia šviečiamąją veiklą. Kitą dvaro dalį numatoma perduoti privačiam operatoriui, kuris valdytų apie 8,3 ha teritoriją su 28 pastatais (tarp jų 13 – kultūros paveldo vertybės). Privatus operatorius valdytų buvusį kumetyno pastatą, kuriame galima įkurti viešbutį ir kavinę.

ŠVENTĖ – PROGA SUSITELKTI

Iškilmingai atidarius atnaujintą dvarą vasario 14 d., ten įvyko konferencija „Praeitį įprasmina dabartį. Prezidento Antano Smetonos vasaros rezidencijos pažinimas, išsaugojimas ir vystymo perspektyvos“. Pranešimus skaitė istorikas publicistas Tomas Baranauskas, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktorė Diana Varnaitė, savivaldybės administracijos Strateginės plėtros ir investicijų skyriaus vedėja Rima Boškevičienė, Ukmergės kraštotyros muziejaus direktorė Vaidutė Sakolnikienė, viešojo sektoriaus konsultantas Kęstutis Bruzgis.



Dvaro lankytojus pasitiko „prezidentas“ A. Smetona su svita

A. Smetonai skirto T. Baranausko pranešimo akcentas: pirmasis Lietuvos Prezidentas buvęs telkiantis lyderis. Istorikas svarstė, kas politiniu požiūriu buvo geriau: pasitraukti iš šalies, kaip tai padarė A. Smetona, ar savo įsakais prisidėti prie nepriklausomų valstybių inkorporavimo į SSSR – toks Estijos ir Latvijos prezidentų likimas.

Įvairiose Lietuvos savivaldybėse valdo skirtingos politinės koalicijos ir jų balsais išrinkti merai, tačiau Vasario 16-oji suvienija visus, skatina prisiminti pamatines pilietines vertybes. Valstybės atkūrimo renginiai tądien vyko visoje savivaldybėse: tradicinės šv. Mišios, minėjimai, koncertai. Šventės banga iš Lietuvos sostinės Vilniaus ritosi per pasaulį. Trispalvė kelta Dubline, Londone, Atėnuose – visur, kur yra valstybės gimtadienį mininčių tautiečių.

VASARIO 16-AJĄ APDOVANOTI LABIAUSIAI PRIENŲ KRAŠTUI NUSIPELNĘ ŽMONĖS

Giedrė Raulinaitytė

Lietuvos valstybės atkūrimo diena Prienų rajono savivaldybėje prasidėjo šv. Mišiomis, Lietuvos valstybės vėliavos pakėlimu, Kultūros ir laisvalaikio centre atidaryta krašto meno mėgėjų darbų paroda, skirta Vasario 16-ajai, padėkos raštais pagerbti Prienų rajono menininkai. Renginius vainikavo Prienų miesto garbės piliečio vardo suteikimo ir rajono savivaldybės apdovanojimų „Dėkingumas“ įteikimo iškilmės.

Rajono taryba Prienų miesto garbės piliečio vardą nusprendė suteikti ilgamečiam Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdybos pirmininkui, Lietuvos partizanui, dm. kpt. Antanui Lukšai. Atsiimdamas apdovanojimą A. Lukša teigė visą gyvenimą dirbęs Prienų krašto ir visos Lietuvos gerovei, tačiau gauti tokį garbingą apdovanojimą nesitikėjęs.

Savivaldybės apdovanojimai „Dėkingumas“, skiriami už svarų indėlį kuriant kultūrinę, ekonominę, socialinę ir dvasinę gerovę, už reikšmingus darbus bendruomenės labui, šiais metais teko septyniems labiausiai savo kraštui nusipelnusiems žmonėms.

Per iškilmingą ceremoniją Prienų rajono meras Vytas Bujauskas „Dėkingumo“ simbolius įteikė „Prienų“ krepšinio sporto klubo direktoriui, girininkui Aurimui Bartuškai, Stakliškių

parapijos klebonui Alfredui Rukštai, LPKTS Prienų filialo pirmininkei Dalytei Raslavičienei, Prienų krašto muziejaus įkūrėjai, knygų apie Prienų ir Birštono krašto šviesuolius sudarytojai Antaninai Aleknavičienei, UAB „Rūdupis“ generaliniam direktoriui Nagliui Jaruševičiui, UAB „Wilara“ vadovui, bitininkui Gediminui Olsevičiui, UAB „Doleta“ įkūrėjui ir savininkui Vytautui Silevičiui.

